

ส่ง สำนักงานกคุมการกิจอำนวยความยุติธรรม (อนย.)

กคุนนิติการ

ที่รับ 284

ที่ 25 มี.ค. 2562

เวลา 15:59

ส่วนราชการ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กลุ่มกฎหมายและนิติการ โทร. ๐ ๒๑๔๒ ๓๔๗๐

๑ ๑ มี.ค. ๒๕๖๒

ผู้อำนวยการสถาบันฯ	๘๓๗
เลขที่รับ	๒๒ มี.ค. ๒๕๖๒
วันที่	๙ ๙๘
เวลา	

สำนักงานกคุม.การกิจอำนวยความยุติธรรม	0326
เลขที่รับ	๒ ๐ มี.ค. ๒๕๖๒
วันที่	๑๑.๐๓ ๙๖
เวลา	

กระทรวง ดุษฎีบัญชี	3091
เลขที่รับ	๕ ๑ มี.ค. ๒๕๖๒
วันที่	๑๐.๔๒๖
เวลา	

บันทึกข้อความ

ที่ ยศ ๑๐๑๒/๗๗๗

วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ และร่าง
พระราชบัญญัติข้อมูลสารพันธุกรรม พ.ศ. ....

เรียน รองปลัดกระทรวงยุติธรรม หัวหน้ากลุ่มการกิจด้านอำนวยความยุติธรรม

๑. เรื่องเดิม

ตามที่ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ได้มีหนังสือที่ ยศ ๑๐๑๒/๔๗๔๐ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๙
แจ้งว่า สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ พิจารณาแล้วมีข้อเสนอแนะว่า ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการให้บริการด้าน^๑
นิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้สอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... (รัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐) และ ปลัดกระทรวงยุติธรรม (นายชาญเชван์ ไชยานุกิจ) มีความเห็นว่า
ให้ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ในฐานะหน่วยงานที่ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์
โดยแก้ไขบทบัญญัติให้มีความสอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว รวมทั้งจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจาก
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเสนอเรื่องมาพร้อมกับอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องอีกรึหนึ่งเมื่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีผลใช้
บังคับแล้ว และ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ได้มีหนังสือ ยศ ๑๐๑๒/๗๗๖๐ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ แจ้งมายัง
กระทรวงยุติธรรมว่า ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลสารพันธุกรรม พ.ศ. .... อยู่ระหว่างดำเนินการเตรียมรับฟังความ
คิดเห็น และได้กำหนดครับฟังความคิดเห็นในวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ นั้น

๒. ข้อเท็จจริง

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ได้ดำเนินการจัดสัมมนาให้มีการรับฟังความคิดเห็นเพื่อแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ และ ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลสารพันธุกรรม
พ.ศ. .... ในวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ โดยมีรายละเอียดในการรับฟังความคิดเห็นและการแสดงความคิดเห็น ดังนี้

๒.๑ พระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ.๒๕๕๙ กำหนดครับฟังหลักการของ
กฎหมายเป็นสามประเด็นจากการจัดรับฟังความคิดเห็นจำนวนผู้เข้ารับฟังความคิดเห็นจำนวน ๑๐๓ คน
จากหน่วยงานที่ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม ศาล
ปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประชาชนที่เกี่ยวข้อง และ
คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันฯ สรุปผลการรับฟังได้ดังนี้

๒.๑.๑ ประเด็นตามมาตรา ๕ (๔) กำหนดให้ในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดีอาญา ผู้มีส่วนได้เสียจะ
ร้องขอให้ (สถาบันฯ) ตรวจซ้ำได้ต่อเมื่อไม่ได้อยู่ระหว่างการตรวจพิสูจน์ของหน่วยงานอื่น ที่ให้บริการด้าน^๒
นิติวิทยาศาสตร์และต้องเป็นไปตามมติของคณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการ

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

ตามที่กลุ่มกฎหมายและนิติการได้มีหนังสือร่างมา
การดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.การให้บริการด้านนิติ
วิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๑ และร่าง พ.ร.บ. สารพันธุกรรม พ.ศ.
๒๕๖๓ ป.มส. แจ้งค่าใช้จ่ายตามข้อ ๓.๑ กรณีข้อ ๓.๒ ที่ให้ไว้ใน
การดำเนินการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และเห็นชอบให้มีกำหนด
๑๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือร่างฯ ให้ดำเนินการ
แก้ไขเพิ่มเติม ตามที่ได้ระบุไว้ในหนังสือร่างฯ และ
ดำเนินการส่วนที่เกี่ยวกับ (สึกเสียหายของสารพันธุกรรม)

จ้าตรีหญิ

จิตาันันท์ สิมะสนธ์

นักจัดการงานที่ว้าไปชนาญการ รักษาการแทน

เลขานุการกรม

๒, ๑ ม.ค. ๒๕๖๒

- ทราบ
- ดำเนินการตามเสนอ
- ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมที่สึกเสียหาย

พัฒน์ธรรม/to

(วรรณพงษ์ ศรีรักษ์)

ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

๑๕ ม.ค. ๒๕๖๒

๗๘๖. ถ. ลุงหวน - ฟื้นฟู
๑. ประมาณเวลาใช้เวลา
๒. ภาระทางด้านต้นทุน ก่อตัว

(นางสาวอรยา กิจบุญ)

หัวหน้ากลุ่มกฎหมายและนิติการ

๒๖ ม.ค. ๒๕๖๒

อำนวยความสะดวกให้กับประชาชน
เพื่อให้เข้าถึงการได้รับบริการทางด้านนิติวิทยาศาสตร์มากกว่าหนึ่งหน่วยงานที่มีอิสระจากกันหรือไม่ อย่างไรนั้น

ผลการรับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งความเห็นส่วนมากเห็นว่า พระราชนูญติกรรม
ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ.๒๕๕๘ มาตรา ๕ สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ เพราะเป็นการเพิ่มทางเลือก
ให้กับประชาชนในการได้รับบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ในการที่จะร้องขอให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ตรวจพิสูจน์
เป็นทางเลือกของประชาชนที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนที่จะส่งให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ทำการตรวจพิสูจน์ได้
เมื่อหน่วยงานตรวจพิสูจน์หน่วยแรกได้ทำการตรวจพิสูจน์เสร็จแล้วเป็นไปตามมาตรา ๕ (๑) และเห็นว่าการขอให้
ตรวจช้ำ ต้องไม่อยู่ระหว่างการตรวจพิสูจน์ของหน่วยงานอื่นที่ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์นั้นมีความสอดคล้องกับ
วัตถุพยานที่จะไม่ถูกแบ่งแยกหรือวัตถุพยานบางอย่างไม่อาจมีการแบ่งแยกได้ จึงต้องรอให้หน่วยงานที่ตรวจพิสูจน์
ให้เสร็จก่อนจะร้องขอให้ตรวจช้ำได้ และต้องเป็นไปตามติดของคณะกรรมการกำกับการให้บริการนั้นเห็นว่า
เพื่อความรอบคอบ ซึ่งแต่เดิมการสั่งให้ตรวจช้ำได้ ศาลต้องเป็นผู้สั่ง ซึ่งศาลก็จะตรวจสอบและรับฟังพยานหลักฐาน
อย่างดีว่าควรให้ตรวจช้ำหรือไม่ อย่างไร ประกอบกับประชาชนก็สามารถที่จะปร้องขอต่อพนักงานสอบสวนให้ส่ง
วัตถุพยานให้กับสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ทำการตรวจช้ำได้เป็นไปตามมาตรา ๕ (๑) อยู่แล้ว

๒.๑.๒ ประเด็นตามมาตรา ๑๐ กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติ
วิทยาศาสตร์ (ของสถาบันฯ) ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานอื่นๆ ที่ทำหน้าที่ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์อยู่ใน
คณะกรรมการฯ นี้ ด้วยนั้น จะส่งผลหรือก่อให้เกิดความไม่เป็นอิสระจากกันระหว่างหน่วยงานหรือไม่ อย่างไร

ผลการรับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ความเห็นส่วนมากเห็นว่า สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ
เห็นว่ายังเป็นอิสระในการให้บริการจากกันอยู่ เพราะในการพิจารณา มีความอิสระตามหลักวิชาชีพขึ้นอยู่กับ
ประสบการณ์และความรู้ และเป็นการถ่วงดุลอำนาจระหว่างกัน ในส่วนผู้ที่เห็นว่าไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญมีเพียง
ท่านเดียว จากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เห็นว่าขัดรัฐธรรมนูญ เนื่องจากองค์ประกอบของ
มาตรา ๑๐ น่าจะส่งผลต่อการแสดงความคิดเห็นอย่างมีอิสระระหว่างหน่วยงาน ซึ่งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์เห็นว่า
ความคิดเห็นเป็นเพียงความคาดว่าจะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นเพียงเท่านั้น จึงไม่ชัดว่าขัดกับรัฐธรรมนูญ

๒.๑.๓ ประเด็นมาตรา ๑๕ (๒) กำหนดให้คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์
(ของสถาบันฯ) มีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ในกรณีที่มีการ
ร้องขอตามมาตรา ๕ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ที่เกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาฯ กระทบต่อความเป็นอิสระ
จากกัน (กับหน่วยงานอื่นๆ) ในการทำงานหรือไม่ อย่างไร

ผลการรับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ความเห็นส่วนมากเห็นว่า สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ
เห็นว่าผู้แทนจากหน่วยงานอื่นเข้าร่วมเป็นกรรมการ ไม่ส่งผลต่อความเป็นอิสระจากกันและมีการตรวจสอบถ่วงดุล
กันประกอบกับหน่วยงานที่ให้บริการและทำหน้าที่ตรวจพิสูจน์ในด้านนิติวิทยาศาสตร์จะทำให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมใน
การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อความยุติธรรม (รายละเอียดปรากฏตาม
เอกสารแนบ)

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลสารพันธุกรรม พ.ศ. ....

จากการรับฟังความคิดเห็น ผู้เข้าร่วมสัมมนา มีความเห็นว่า ควรผลักดันให้ประเทศไทยมีกฎหมายในการจัดเก็บข้อมูลสารพันธุกรรม โดยมีหลักการเพื่อให้เป็นพยานหลักฐานในคดี ในการที่จะควบคุมการกระทำผิดของผู้กระทำความผิดควรจะให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การเก็บรักษาฐานข้อมูลและการทำลายฐานข้อมูลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๑/๑ วรรคสอง และการจัดเก็บสารพันธุกรรมควรจัดเก็บเป็น ๓ ส่วน คือ การจัดเก็บโดยได้รับความยินยอมในการพิสูจน์สัญชาติ พิสูจน์สายเลือด การจัดเก็บเพื่อเป็นพยานหลักฐานในคดี และการจัดเก็บเพื่อประโยชน์อย่างอื่นในทางการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และหลักในเรื่องของการทำลายฐานข้อมูลในทุกประเทศจะทำลายข้อมูลอาชญากรรม ส่วนข้อมูลบุคคลนิรนามและพิสูจน์สัญชาติจะไม่มีการทำลาย ซึ่งในต่างประเทศมีกฎหมายในรูปของคณะกรรมการ โดยที่ประชุมมีความเห็นร่วมกันว่า ควรให้มีการยกร่างพระราชบัญญัติข้อมูลสารพันธุกรรมแห่งชาติ พ.ศ. .... ขึ้นมาใหม่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่ได้มีการให้ความเห็น โดยให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมกันยกร่างพระราชบัญญัติข้อมูลสารพันธุกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ....(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ)

๓. ข้อพิจารณา

จากการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าว สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่า

๓.๑ พระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ.๒๕๕๘ ยังไม่ครบที่จะปรับปรุงและแก้ไข เนื่องจากการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นว่า พระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ.๒๕๕๘ มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ ในการเพิ่มทางเลือกให้กับประชาชนในการให้บริการมากกว่าหนึ่งหน่วยที่เป็นอิสระจากกัน ตามมาตรา ๕ (๑) ให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ มีหน้าที่ในการช่วยเหลือและสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีอาญาตามที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายร้องขอ ในกรณีที่ผู้ร้องขอไม่เห็นด้วยต่อผลของการตรวจพิสูจน์จากหน่วยหนึ่งที่พนักงานสอบสวนส่งให้ตรวจพิสูจน์ก็สามารถร้องขอให้พนักงานสอบสวนส่งให้อีกหน่วยหนึ่งทำการตรวจพิสูจน์ได้ เป็นการเพิ่มทางเลือกของประชาชนเพื่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานที่ทำการตรวจซ้ำก็เป็นอิสระจากหน่วยงานที่ได้ตรวจพิสูจน์เป็นหน่วยงานแรก ประกอบกับองค์ประกอบของคณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ตามมาตรา ๑๐ ที่มีหน่วยงานให้บริการอื่นเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการกำกับการให้บริการของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์นั้น ก่อให้เกิดการเป็นอิสระหรือไม่นั้น เห็นว่า สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ มีหน้าที่ตามมาตรา ๕ (๕) ส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ออกชน (๖) ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรระหว่างประเทศ และภาคเอกชนในการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล (๗) ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นของรัฐในการวิจัยและพัฒนาเพื่อกำหนดค่าพื้นฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ และในมาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ (๗) กำหนดแนวทางในการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ภาคเอกชน รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านนิติวิทยาศาสตร์กับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนจะเห็นได้ว่าสถาบันนิติวิทยาศาสตร์มีหน้าที่ในเรื่องการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ออกชน และต้องร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรระหว่างประเทศ และภาคเอกชนในการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นมาตรฐานสากล ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการ

ทำวิจัยและพัฒนาเพื่อกำหนดค่าพื้นฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ โดยมีคณะกรรมการเป็นผู้กำหนดแนวทางในการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ภาคเอกชน รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านนิติวิทยาศาสตร์กับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน จึงมีความจำเป็นต้องมีคณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่เป็นผู้ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เข่นเดียวกับสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อความรอบคอบในการแสดงความคิดเห็นในการกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ประกอบกับพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ.๒๕๕๙ มีผลใช้บังคับมาเป็นเวลา ๒ ปี ๕ เดือน ยังไม่ประสบกับปัญหาในประเด็นข้อกฎหมายให้ต้องมีการตีความแต่อย่างใด

๓.๒ ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลสารพันธุกรรม พ.ศ. .... จากการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องสถาบันนิติวิทยาศาสตร์พิจารณาเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลสารพันธุกรรมแห่งชาติ พ.ศ. .... ควรที่จะมีการยกร่างร่วมกันในรูปของคณะกรรมการ โดยมีสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติข้อมูลสารพันธุกรรมแห่งชาติ พ.ศ. .... เป็นคณะกรรมการยกร่างเพื่อร่วมกันพิจารณา หลักการของกฎหมายกำหนดกรอบให้ขัดเจนและครอบคลุมให้มากขึ้นต่อไป

๔. ข้อเสนอ

เพื่อโปรดทราบตามข้อ ๓.๑ และพิจารณาให้ความเห็นชอบตามข้อ ๓.๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดนำเรียนปลัดกระทรวงยุติธรรมเพื่อโปรดพิจารณาต่อไป

พันตำรวจโท

(วรรณพงษ์ คชรักษ์)

ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

เรียน รองปลัดกระทรวงยุติธรรม

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านอำนวยความยุติธรรม

เห็นควรนำเรียนปลัดกระทรวงยุติธรรม เพื่อโปรดพิจารณา

(นายราชพุกษ์ ชุดคำ)

พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ชำนาญการพิเศษ

หัวหน้าสำนักงานกลุ่มภารกิจอำนวยความยุติธรรม

- ๐ ส.ค. ๒๕๖๗

เรียน ปลัดกระทรวงยุติธรรม

เพื่อโปรด.....

พันตำรวจเอก

(ดุษฎี อารยอุดม)

รองปลัดกระทรวงยุติธรรม

หัวหน้ากลุ่มภารกิจหักด่านอำนวยความยุติธรรม

- ๖ ส.ค. ๒๕๖๗

๑) ทรงทราบ ๓.๑
๒) ๗๘๓ ๓.๒ ๑๙๖๗
๓) ๗๘๓ ๓.๒

๒๕๖๗

(ศาสตราจารย์พเศษวิวิชช์ วิศิษฐ์สรอรรถ)

๑) ๗๘๓ ๓.๑

๒) ๗๘๓ ๓.๒

๓) ๗๘๓ ๓.๒